"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 277 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, joulukuun 14 p:nä—Fri., Dec. 14 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Vapauden päätoimittaja tov. Vaara vangittu

Valehtelutalkoissa ovat "enkelit" huiskutelleet rauhanpalmuja

Valtavasta sotaan varustautumisesta huolimatta väitetään pohjois-Amerikan johtavan kansainvälisen rauhan tiellä

NEW YORKISSA PIDETYISSÄ VALEHTELUTALKOISSA OVAT DIPLOMAATIT OLLEET VIATTOMIA KUIN ENKELIT — RAUHASTA PUHUTTAESSA EI OLE MAINITTU SANAAKAAN YHDYSVALTALAISEN JA BRITTILÄISEN IMPERIALISMIN VÄLISISTÄ KIRISTYVISTÄ RISTIRIIDOISTA

Vaikka yhdysvaltalainen imperialismi on tunkenut etelä- ja pohjois-Amerikassa sekä Aasiassa tieltään brittiläisen imperialismin ja jatkaa samaa politiikkaansa brittiläistä maailmanvaltaa vastaan edelleenkin, mistä on johtunut näiden kahden maailman voimakkaimman imperialistileirien välinen etujen ristiriitaisuus, mikä edelleen kehittyy voimakkaammaksi ja mikä on johtanut Yhdysvaltain voimakkaaseen sotaan varustautumiseen, jonka kärki on tähdätty juuri brittiläistä imperialismia ja sen ympärille kietoutunutta Eurooppaa vastaan, niin kaikesta näistä ilmeisistä sodan ja siihen varustautumisen edellytyksistä huolimatta ei täällä Pilgrims' Societyn toimesta huomattujen canadalaisten valtiomiesten kunniaksi järjestetyissä juhlallisuuksissa pidetyissä puheissa mainittu tai kosketeltu sanallakaan tulevasta sodasta, vaan päinvastoin huiskuttelivat näissä valehtelutalkoissa enkeleiksi pukeutuneet diplomaatit rauhan palmua nukuttaakseen siten "kansan" pasifistisiin rauhanunelmiin.

Kun Yhdysvallat ovat panemassa käytäntöön suurempaa sotalaivaston rakennusohjelmaa kuin sillä on milloinkaan ollut ja kun vastakkaisessa birttiläisessä leirissäkin varustaudutaan kaikin keinoin sotaan, niin siitä huolimatta julkesi juhlallisuudet järjestäneen yhdistyksen ja Columbia yliopiston presidentti tri Murray Butler sanoa, että Canadan ja Yhdysvaltain "on kutsuttava vanhaa maailmaa seuraamaan uutta maailmaa sen alkamalla polulla kansainväliseen yhteistoimintaan, kansainväliseen ystävyyteen ja epäilemättömään kansainväliseen rauhaan."

Vaikka kansainvälisen rajan pohjoispuolella sijaitsevassa brittiläisen imperialismin komennuksen alaisessa leirissä — Canadassa — valmistaudutaan myöskin Lontoosta tulleiden määräysten perusteella suurempaan sotalaivain rakentamiseen kuin milloinkaan ennen, niin siitä huolimatta julkeni Canadan Washingtonissa toimiva lähettiläs ja finanssikapitalisti Vincent Massey puheessaan sanoa, että "Canada on aina ollut johtajana kansainvälisessä rauhassa."

Tascheraun toteamat sotien syyt ovat edelleen olemassa

Canadan ja Yhdysvaltojen ollessa odottamassa ja johtamassa "epäilemättömään kansainväliseen rauhaan", jota mainitut maat kuitenkin vahvasti epäilevät kun ne kerran yhä runsaammalla sotaan varustautumisella ryhtyvät ottamaan sitä vastaan, sekotti näissä valehtelutalkoissa kortteja hiukan Quebecin maakunnan pääministeri L. A. Taschereau, joka puheessaan totesi sotien olevan "seurauksena taloudellisista ristiriidoista, joihin nähden, kun ne ovat saavuttaneet vissin asteen, ihmisillä ja hallituksilla on vähäinen kontrolli (sillä "ihmiset ja hallitukset" ovat finanssikapitalistien ja niiden muodostamien ryhmien kontrolloitavana ja komennettavana".

Edelleen mainitsi Taschereau "liikatuotannon, markkinoiden puutteen, imperialististen pyrkimysten ja rikkauksien epätasaisen jakaantumisen" olevan syinä sotiin. Kun nämä syyt ovat edelleen olemassa, eivätkä poistukaan ennenkuin kapitalistinen järjestelmä on kumottu, niin on meillä täten Taschereaun puheiden mukaan olemassa sodanvaara, mihin rauhanpalmujen heiluttamisesta ja diplomaattien rauhankaipuuvaleista huolimatta varustaudutaan kaikkialla maailmassa, mutta tarmokkaimmin juuri brittiläisen ja yhdysvaltalaisen imperialismin toinen toisilleen vihamielisissä leireissä.

— Tiedemiehet väittävät orenssin olleen aikaisemmin marjan, mutta kehittyneen tai kehitetyn 7,000 vuoden kuluessa nykyiselleen.

1,350,800 työtöntä Englannissa

201,000 enemmän kuin vastaavana aikana vuosi takaperin

LONTOO, jouluk. 13. — Virallisesti ilmoitettiin eilen, että Englannin työttömien luku jouluk. 3 pnä oli 1,350,800 eli 44,705 vähemmän kuin viikko aikaisemmin, mutta 201,000 enemmän, kuin jouluk. 3 pnä 1927. Englannin teollisuuden lamaannustilaa kuvastaa se, että marraskuun vienti teki $318,832,510 eli $34,215,745 vähemmän, kuin vastaavana aikana vuosi takaperin.

Bolivia on keskittämässä joukkoja rajalle

SEN EDUSTAJA KUITENKIN SAMANAIKAISESTI OTTAA OSAA PAN-AMERIKALAISEN KOMISIONIN SOVITTELUIHIN

WASHINGTON, jouluk. 13. — Täällä on esitetty virallisia arveluita, että jännitys Bolivian ja Paraguayn välillä olisi heikkenemässä, mikä muka ilmeneisi siitä että Bolivian edustajat ovat palanneet takaisin Pan-Amerikalaiseen konferenssiin, ja että se myöskin tulee osallistumaan mainitun konferenssin asettaman sovittelukomissionin toimintaan.

Todellisuudessa ei tällaisille ilmiöille voida kuitenkaan asettaa suurtakaan merkitystä, vaan ovat ne ainoastaan nykyajan diplomatian kehittämiä juonitteluja, joiden avulla koetetaan järjestää asioita Wallkadun kapitalistien etujen mukaisesti mahdollisimman helposti. Kylmää vettä rauhan toiveille antoi Paraguayn täkäläinen lähettiläs Ramirez tiedoittamalla, että Washingtonissa oleva lähetystö oli saanut hallitukseltaan tiedon, jonka mukaan Bolivian hallitus oli keskittämässä sotajoukkoja ja sotatarpeita rajalle Paraguayta vastaan.

Bolivian lähettiläs, ilmoitti myöskin, ettei Bolivian edustajain mukanaolo Pan-Amerikalaisen konferenssin sovitteluissa merkitse sitä, että hänen maansa hyväksyisi erikoisen kansainvälisen komitean sovitteluyrityksiä. Bolivia kuulemma vaatii "moraalista" hyvitystä Paraguaylta rajaselkkauksen johdosta ehtona minkäänlaisten sovittelujen käymiselle.

Virkavalta estää kutomotyöläisten järjestämistä

Kansallisen unionin kokouksia hajoitetaan Rhode Islandissa

WORCESTER, Mass, jouluk. 13. — "Eteenpäin" ilmoittaa saaneensa tietää, että Central Fallsin, R. I., poliisit ovat ehkäisseet uuden kansallisen kutomotyöläisten unionin pitämästä joukkokokousta.

Kuten tiedetään on kansallinen kutomotyöläisten unio edistysmielisten järjestämä ja on se johtanut lakkotaisteluita New Bedfordissa ja Fall Riverissä. Sen järjestäjät johtivat kuuluisan Passaicin lakon. Kutomoparooneilla näyttää olevan kyllin paljon syytä väkivaltaisesti ehkäistä tuon unionin vaikutusta kutomotyöläisiin.

Taantumukselliset unionistit häätivät yhä edelleen kutomaparoonien kintereillä, rukoillen jonkinlaisia keinotekoisia neuvotteluja, joista ei työläisille ole mitään hyötyä. Kutomotyöläisten asema Rhode Islandin valtiossa on viime palkanalennuksen jälkeen mitä kurjin ja heidän järjestämisekseen ponnistelee mainittu kansallinen kutomotyöläisten unio.

NIKKELIKAPITALISTIT JA KAPITALISTINEN VALTIOKONEISTO SEKÄ SEN PAPIT HYÖKKÄÄVÄT TYÖLÄISTEN SANOMALEHTEÄ VASTAAN

Fascistijärjestö sekotetaan juttuun pappien ilmiantoon ja politikoimiseen osallisuuden salaamiseksi ja peittämiseksi

Prokuraattori uhkaa ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin Vapauden kustantajia vastaan

Toveri Vaaran vapauttamiseksi vaaditaan 10,000:n dollarin takausta

Syytteen käsitteleminen on lykätty ensi perjantaihin saakka

Sudburyn alueella diktatuuria harjottavien suur'pääoman edustajien International Nickel Companyn ja Mond Nickel Companyn sekä niiden uskollisina palvelijoina ja kätyreinä toimivien kapitalistisen valtiokoneiston virkamiesten ja pappien yhteisten toimenpiteiden kautta on tehty hyökkäys vallankumouksellisten työläisten sanomalehteä Vapautta vastaan, missä käytetään muodollisena syynä Englannin kuninkaan väitetyn kunnianloukkauksen johdosta keinotekoisesti kehitettyä valtiopetossyytöstä. Mutta todellisena syynä tähän hyökkäykseen, minkä ensimäisestä asteesta teimme selkoa eilisessä lehdessämme ja minkä toisena asteena ilmeni eilen illalla tapahtunut lehtemme päätoimittajan toveri Arvo Vaaran vangitseminen, on lehtemme horjumaton työväestön vallankumouksellisen lipun kantaminen ja Kommunistisen kansainvälisen aatteiden kannattaminen ja selittäminen, sekä sen toiminta kaivostyöläisten valistamiseksi ja järjestämiseksi.

Eilen tiedusteli lehtemme toimituksesta Sudburyn piirin yleinen syyttäjä R. R. McKessock lehtemme toimittajien nimiä ynnä muita seikkoja. Vähän myöhemmin kävi salapoliisi ostamassa lehtemme konttorista 55 sentillä lehden viimeaikaisia numeroita. Kello kuuden tienoissa illalla kävi lehtemme toimituksessa jälleen tiedustamassa päätoimittajaa paikallinen poliisipäällikkö ja etsivän poliisin päällikkö tiedustellen hänen asuntoaan, jonne he lienevät heti lähteneet toimittaen vangitsemisen hiukan yli kello kuuden illalla. Yleinen syyttäjä oli karkkoillut illalla, jotta häntä ei voitu tavata mahdollisen takauksen asettamista varten toveri Vaaran vapaalle jalalle päästämiseksi.

Pappi sotkeentunut ilmiantajana juttuun

Kuten jo eilen kerroimme on tämän lehteämme vastaan tehdyn hyökkäyksen takana täkäläinen pappismies T. D. Jones. Jones ilmottaa pätevän ja "puolueettoman" kielenkääntäjän kääntäneen englanninkielelle Vapaudessa olleen uutisen ja pakinanpätkän, joissa kosketeltiin työläisille ominaisella tavalla kuninkaan sairautta ja sen yhteydessä olevia seikkoja. Nämä käännökset toimitti pappismies Sudbury Starille, jonka johdosta kehitettiin "valtiopetosjuttu".

Aikanaan selvinnee sekin, kuka suomalainen on ollut Jonesin apurina.

Papit aijotaan erottaa ja pestä puhtaaksi jutusta ja panna se yksinomaan fascistijärjestön kontolle — Pikaiseen toimintaan kustantajaa vastaan

Yleinen syyttäjä McKessock on eilen ilmottanut tiedottavansa mainittujen lehtemme uutisen ja pakinan johdosta maakunnan prokuraattorille eversti Pricelle Torontoon, missä Price on sanonut sanomalehtidistölle, että nämä puheenalaiset pätkät sisältävät vakavan hyökkäyksen, joiden johdosta **on ryhdyttävä pikaisiin toimenpiteisiin lehden kustantajaa vastaan.** Prokuraattorin mielestä on tämänlaatuisissa asioissa saatava kirjotuksista oikeat käännökset ja lausui prokuraattori tyytyväisyytensä sen johdosta että paikallinen yleinen syyttäjä McKessock oli ryhtynyt asiaa tutkimaan.

McKessock on nähnyt tarpeelliseksi ryhtyä papistoa pesemään puhtaaksi ja erottaa heidät tästä asiasta. Hän selittää toimenpiteisiin ryhdytyn muka niiden valitusten aiheuttamana, joita kansalaiset ovat tehneet lehtemme kirjotusten johdosta entisten sotilaiden muodostaman fascistijärjestön Canadian Legion'an Sudburyn osastolle. Kun asia viime keskiviikkona tuli esille täkäläisessä The Sudbury Star-lehdessä, niin ei silloin puhuttu ainoatakaan sanaa, eikä missään yhteydessä viitattu siihen, että muut kuin pappismies Jones ja hänen apulaisena olisivat tämän asian alkuunpanijoina. Mutta herrat ovat huomanneet papiston tähän asiaan sotkemisen suomalaisen seurakunnan perustamisen kannalta sopimattomaksi, sillä se osottaisi pappien polikoivan kapitalistien hyväksi ja työläisiä ja erityisesti heidän lehteään vastaan. Siitä johtunee, että yleinen syyttäjä on saanut tilaisuuden selittää asiaa Canadian Legion'an taholta viritetyksi. Mutta kummeksittavaa on, että se on huomattu vasta myöhemmin, kun asiasta on annettu alkutiedot, joita nyt täytyy selitellä ja lisäillä. Jos Canadian Legion olisi ollut alunperin osallisena asiassa, niin on varmaa, että sitä ei olisi unohdettu mainita.

Mainitun fascistijärjestön asiaan sekottamisella on tietysti vissit tarkotuksensa. Sillä sen kautta tahdotaan järjestää toimenpiteitä lehteämme ja siinä työskenteleviä työläisiä vastaan. Järjestön virkailijain kerrotaankin jo harkinneen "toimenpiteisiin ryhtymistä". Minkälaisen fascistisen muodon nämä toimenpiteet saanevat, ei ole tiedossa, mutta jos Vapauden työläisten tai lehtemme omaisuuden suhteen yritetäänkään harjottaa laittomia ja fascisteille ominaisia väkivaltatoimenpiteitä, mikä ei ole lainkaan mahdotonta, jos mielialaa onnistutaan lietsomaan, niin on työläisten oltava valmiina niiden ehkäisemiseksi ja vastustamiseksi.

Toveri Vaara päässyt vapaaksi kymmenentuhannen dollarin takauksella

Tänä aamuna oli toveri Vaaran asia alustavasti esillä poliisioikeudessa, missä määrättiin hänen vapaalle jalalle päästämisekseen kymmenentuhannen dollarin suuruinen takaus.

Vapauden liikkeenhoitaja Kannasto hankki lyhyessä ajassa takuuseen tarvittavat maksuosoitukset ja oli Vaara tätä kirjotettaessa lehtemme painamiseen ryhdyttäessä vapaalla jalalla pelottomin mielin ja täynnä taisteluhenkeä tervehtimässä työtovereitaan.

Asian käsitteleminen siirrettiin poliisioikeudessa tulevan viikon perjantaihin, jolloin toveri Vaaran tulee esiintyä "lain ja oikeuden" edessä.

Heimokapinoita Arapiassa

60,000 miestä käsittävä heimo kapinoi Nejdin sulttaania vastaan Mekkan lähistöllä

JERUSALEM, jouluk. 12. — Kaksi Nejdin sulttaanin Ibn Saudin alaista voimakasta heimoa on ryhtynyt kapinaan. Kapinan nopeata levenemistä todistaa se, että muuan näistä kapinallisista heimoista käsittää n. 60,000 jäsentä. Kerrotaan, että Ibn Saud kokoaa uskollisia joukkojaan Taifuun, joka sijaitsee n. 65 mailin päässä Mekkan kaupungista, luvaten kaupungille itsehallinnon, jos se pysyy erossa kapinallisista.

Suomen hallitus taasen keikahtanut

SAI EDUSKUNNALTA EPÄLUOTTAMUSLAUSEEN

HELSINKI, jouluk. 13. — Hallitus jätti tasavallan presidentille erohakemuksensa tänään sen takia, että se oli eilen illalla saanut epäluottamuslauseen eduskunnassa toimitetussa äänestyksessä. Nyt kaatunut hallitus oli muodostettu maalaisliittolaisista ja kokoomusporvareista Sunilan ollessa pääministerinä. Sen mustien taantumuksellisten edesottamisten joukossa mainitaan äskeinen suuri kommunistivaino, jonka yhteydessä kymmeniä työläisiä tuomittiin kuritushuoneeseen. Sunilan hallitus on ollut vallassa noin vuoden ajan.

Mustain ryssäin aikeet epäonnistuneet

Neuvostoliitolle kuuluvia taide-esineitä vapautettu takavarikosta Saksassa

BERLIN, jouluk. 12. — Saksan oikeuslaitos eilen kumosi useiden tsaarinaikuisten venäläisten emigranttien hakeman estetuomion niiden taide-esineiden myynnin suhteen, joita Neuvostohallitus oli ryhtynyt huutokauppaamaan Saksassa, mutta jotka mainitut venäläiset olivat väittäneet omikseen.

Oikeuslaitos asettui sille kannalle, että Venäjän valtio, s.o. Neuvostoliitto oli kansaivälistyttämismäärayksellä saanut omistusoikeuden kaikkeen siihen irtaimeen omaisuuteen, joka oli kuulunut kansalaisille, jotka pakenivat ulkomaille. Saksan kansainvälisen siviililainsäädännön mukaan, venäläistä lakia on noudatettava tässä omistusoikeuden muutosta koskevassa asiassa.

Yhdysvaltain imperialismi paisuttaa isäntävaltaansa

Anastanut Kelloggin puheenjohdolla kontrollin latinalais-Amerikan maiden kokouksessa Washingtonissa

KOMITEA NIMITETTY "TUTKIMAAN" BOLIVIA JA PARAGUAYN SELKKAUSTA — KOMITEASSA ON NELJÄ EDUSTAJAA WALLKADUN RUNNAAMISTA HALLITUKSISTA SEKÄ YKSI EDUSTAJA BRITTILÄISEN IMPERIALISMIN VAIKUTUKSEN ALAISESTA HALLITUKSESTA

WASHINGTON, jouluk. 12. — Pan-Amerikalaisessa konferenssissa, joka kokoontui täällä viime maanantaina, on edustettuna yhteensä 19 eri latinalais-Amerikan valtion hallitusta. Konferenssin ensimäisiä kyynillisiä toimenpiteitä oli Yhdysvaltain valtiosihteeri Kelloggin nimittäminen konferenssin puheenjohtajaksi. Hän käytti heti tilaisuutta hyväkseen, nimittämällä komissionin, jonka tehtävänä tulee olemaan perusteiden määrääminen Paraguayta vastaan harjotettavaa painostusta varten Bolivian ja Paraguayn välisessä sotaisassa selkkauksessa.

Wallkadun dollarimahti Bolivian sotavalmistelujen takana

Kuten tiedetään, on Yhdysvaltain hallituksen onnistunut levittää satraapivaltaansa Boliviassa, ja saattaa maa sodan partaalle, jotta Boliviassa oleville amerikkalaisille kaivos- ja öljyintresseille valloitettaisiin merisatama Paraguayjoen varrella.

Vuosien aikana kärjistynyt ristiriitaisuus Chacon n. 100,000 neliömailia käsittävän alueen omistamisesta oli nyttemmin tullut erikoisen polttavaksi, kun tämä tähän saakka Paraguaylle kuuluva alue sisältää ei ainoastaan arvokkaita metsäomaisuuksia, mutta myöskin öljyä. Yhdysvaltain imperialistisen etujen mukaan tanssiva Bolivian hallitus koettaa siis kiristää Paraguaylta tämän alueen.

Kellogg näytellyt rauhan "ystävän" osaa

Kellogg käytti myöskin tilaisuutta harjoittaakseen propagandaa sotasopimustensa, n.k. Kelloggin sodankieltosopimuksen puolesta, selittäen, että nykyään kaikki kansat kilvan tuomitsevat sodan ja haluavat riitaisuudet sopia rauhallisin keinoin.

Tällaisena tekijänä muka nimitettiin sitten se sovittelukomitea, jonka käsiteltäväksi Bolivian ja Paraguayn ehdotetaan jättämään riitaisuutensa. Mainittuun komiteaan tulivat Kuban, Perun, Chilen, Brasilian sekä Yhdysvaltain edustajat. Myöskin Boliviaa ja Paraguayta kehoitetaan valitsemaan siihen edustajansa. Komiteassa on Yhdysvaltain imperialismi edustettuna englantilaista imperialismia vastaan, kuten neljä yhtä vastaan.

Suuri öljypalo Trinidadissa

15 IHMISTÄ KUOLLUT, 1 LOUKKAUTUNUT JA YKSI KADOKSISSA

PORT OF SPAIN, Trinidad, jouluk. 13. — Täällä syttyi palamaan muuan suuri öljykaivo eilen. Viisitoista ihmistä surmautui, yksi loukkaantui ja yksi on kadoksissa. Aineelliset vahingot arvioidaan $250,000:ksi. Palavan öljykaivon tuotantokyky oli 8,000 tynnöriä päivässä.

Pääoma alistaa kalastajatkin ikeensä alle

KALASTAJAT EIVÄT OLE JÄRJESTYNEET TAISTELUUN SUURPÄÄOMAA VASTAAN

HALIFAX, N. S., jouluk. 14. — Vaikka Nova Scotian rannikkokalastajien lukumäärä oli vuonna 1927 noin 40 prosenttia vähäisempi kuin vuonna 1890, niin siitä huolimatta oli maakunnan kalasato 1927 enemmän kuin 600 prosenttia vuoden 1890 saalista suurempi. Että ainoastaan rannikkokalastuksessa olisi tuotanto lisääntynyt työläisten lukumäärän vähetessä, ei pidä paikkaansa, sillä maakunnan syvänveden kalastustyöläisten luku on samoin vähentynyt tuotannon lisääntyessä.

Atlannin rannikon kalastusta tutkineen Macleanin komissionin havaintojen mukaan on kalastajain lukumäärän vähentyminen ja "tuotannon" lisääntyminen johtunut tämänkin tuotannonhaaran alalla yhä yleisempään käytäntöön odotettavista nykyaikaisemmista tuotannonvälikappaleista, kuten höyrylaivoista ja suuremmista ja paremmista pyyntivälineistä. Ne ovat edelleen syynä liikatuotantoon, jolloin suurpääoman kalakauppa- ja pakkausyhtiöt ostavat saaliin kalastajilta itse määräämillään hinnoilla, jotka ovat kaikkea muuta kuin kohtuulliset.

Myymättä jääneet kalat pakataan ja säilytetään kunnes hinnat kalamarkkinoilla nousevat lisääntyneen kysynnän ja vähentyneen tarjonnan johdosta, mikä merkitsee sitä, että nämä suurpääoman kalastusyritykset hallitsevat kalamarkkinat.

Hyvän pyyntiajan vallitessa syvänveden kalastuksessa, missä suurpääoma etupäässä toimii, eivät rannikkokalastajat ole saaneet turskasta kuin 60 senttiä sadalta naulalta ja tavallinen hinta turskasta ja koljasta (isoturska) on ollut 1—1¾ senttiin naulalta, riippuen laadusta. Askettäin vallinneen perin edullisen tilanteen johdosta ovat kalastajat saaneet 1.5—3 senttiin, mutta hinta on ollut poikkeuksellinen, sillä niin korkeita hintoja ei ole maksettu vuosikausiin.

Kun kalastajat ovat saaneet kalastaan monessa tapauksessa "tuotantokustannuksia" alhaisemman hinnan ja kun kalastajain tarvikkeet ja elintarpeet ovat päivä päivältä kallistuneet hinnoissa, niin on sekin johtanut lukuisat rannikkokalastajat hankkimaan työtä muilta aloilta.

Yhtenä näiden kalastajain edessä olevien vaikeuksien edistäjänä on se, että he eivät ole kolmessa Atlannin-rannikon maakunnassa järjestyneet. Järjestöjä on kyllä aina silloin tällöin perustettu, mutta niitä ei ole kyetty pitämään ripeässä toiminnassa. Newfoundlandin ja Gaspe niemimaan kalastajat ovat järjestyneitä ja heidän ilmotetaan olevan paljon paremmassa asemassa sen johdosta.

Ruhrin työnantajat kiristävät hallitukselta rahallista apua

Sosdemit pönkittämässä kapitalisteja

BERLIINI, jouluk. 13. — "Welt Am Am Abend"-lehti kertoo, että Ruhrin metalliteollisuuden omistajat, joiden tehtaissa työsulku päättyi äskettäin, ovat vaatineet Ruhrin teollisuuksille rahallista avustusta hallitukselta. Ensimäinen avustuserä tulisi olemaan 60,000,000 markkaa. Sovittelija Severing on vaatimuksesta jo ilmoittanut hallitukselle.

Saksan kommunistipuolue on työnantajain vaatimuksen johdosta lähettänyt vetoomuksen työläisille, kehottaen heitä muodostamaan vallankumouksellisen yhteisrintaman vaatimusta vastaan. Vetoomuksessa selitetään, että sosialidemokraattinen hallitus yrittää lujittaa taloudellista diktaattorivaltaa fascistiseen tapaan ja että työnsulku-taistelussa hävittiin työnantajain, heidän hallituksensa ja uniobyrokraattien yhteistoiminnan tuloksena.

OTTAWA, jouluk. 13. — Hallitus ilmottaa New Brunswickin maakunnan kuvernööriksi nimitetyn virkakautensa loppuun palvelleen W. F. Toddin sijaan kenraali Hugh Havelock McLeanin St. Johnista.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön aatteen ilmaisemiseksi, ilmestyy Sudbury, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Toimituksetkaat $1.00 kasta, $2.00 kahta kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstituuma. — Ilmoituksetkaat 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioerotuksetkaat $2.00 kerta, $3.00 kahta kertaa. — Kiitos-ilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00. kerta, 50c. kertaa kiitoksenkerta tai muistonvärsyki. — Halutaanko kiitoksenkerta tai muistonvärsyki. — Halutaanko kiitoksenkerta tai muistonvärsyki. — Halutaanko

VAPAUDEN tilausryntäysaikaa jatkettu

Toimeenpanevan komitean kehotuksesta on Vapauden nyt juuri päättymässä olevaa tilausryntäysaikaa jatkettu vuoden loppuun. Painakaapa pojat nyt päälle kun on vielä hyvä tilaisuus siihen.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI.

Tilivelat maksettava

Kaikkien niiden asiakkaiden, joilla on velkaa Vapauden liikkeelle, on huolehdittava, että velkansa tulevat maksetuksi tämän kuukauden ajalla. Erikoisesti painostetaan puoliteen ryhmiä, järjestön osastoja, ilmottajia-ilmotus- ja muita asiamiehiä. Vapauden liike tarvitsee rahaa ja siksi ei suorituksia ole viivytettävä. Sitäpaitsi tilivuosi loppuu t.k. 31 p. ja siihen mennessä on tilisaatavien oltava mahdollisimman vähissä.

Tov.

Vapauden Konttori,
Box 69, Sudbury, Ont.

Taistelun antama opetus

Vaikkakin taistelu menetettiin täydellisesti siinä asetettuihin vaatimuksiin nähden ja vaikka se muodostui odottamattoman lyhyeksi, on sen antamat opetukset suurimerkityksellisel ja näin ollen tarkasti mieliin painettavat tulevien tapahtumain varalle. Yhtenä tärkeimpänä, joka tässä tulkoon mainittua, on: anteeksiantamaton virhe metsämiehillä on, että ovat taisteluissaan jatkuvasti nojanneet yksinomaan toisten alojen työläisten tukeen, lyöden kokonaan laimin oman varustautumisen välttämättömyyden. Toivottavasti metsämiehet tämän kouraantuntuvan opetuksen saatuaan joukolla liittyvät L. W. I. U. of Canadaan, luoden voimakkaan metsämiesjärjestön, luoden taisteluraha ston jonka turvissa tulevaisuudessa voidaan käydä taistelua siksi kunnes laajat työläisjoukot ehtivät tarjoamaan apuaan.

Kenenkään ei tule antautua epätoivoon, sillä tappioiden kautta käy tie voittoon.

L. W .I. U. of Canadan puolesta:
L. Niemi K. Salo

J. K. — Yksityiskohtaisempi ja tarkempi selostus lakon kulusta seuraa myöhemmin, sillä Kapuskasingin lakkokomitean ja lakkolaisten aluekomiteasta eristetty toiminta tekee sen tällä kerta mahdottomaksi. Vasta kun on asiain kulusta saatu pätevät tiedot, voidaan selostus saada täysin totuuden kanssa yhtäpitäväksi, siksi emme katso olevamme oikeutetut siihen tällä kerralla kajoamaan.

L. Niemi K. Salo.

Toronton uutisia

JOTAIN UUTTA

Toronton suomalaisille tarjoaa Yritys ensi sunnuntaina Don-haalilla. Sinne on nimittäin Yritys järjestänyt siksi illaksi uusien jäsenien vastaanottoillan hyvällä ohjelmalla. Ohjelmassa monen muun hyvän numeron ohella on myöskin Yrityksen jäsentenväliset nyrkkeilykilpailut. Siis jotain sellaista mitä ei ole ennemmin ollut seuramme, eikä koko liittommekaan historiassa. Siis nämä ovat jo yksistään "historialliselta" puoleltakin katsottuna arvokkaat iltamat. Samalla myöskin annamme pojille innostusta jatkamaan eteenkinpäin. Sillä ilman kilpailua ei mikään urheilulajin harjoitus pysy tehokkaana ja hyötyä tuottavana. Ei ainakaan vielä. Siis ensimäisiin "nenänpieksäjäisiin" joka sorkka, niin nuoret kuin vanhatkin. Ohjelmassa on myöskin joitain sopivia kupletteja Gunnar Myrskyltä. Sitten loppuilta orkesterin soiton mukana jalalla koriasti. Sisäänpääsy 25 senttiä, oikeuttaa myöskin sisäänkirjoitusmaksuun seuran jäseneksi. Siis ei ole kovin kallista lystiäkään. Tapaamme siis Don-haalilla ensi sunnuntaina kello 7 ill. — Koo.

Port Arthurin uutisia

Iskun iltamat

Kuten jo aikasemmin on tässä lehdessä ilmotettu, panevat "iskulaiset" toimeen iltaman Port Arthurissa jouluk. 13 p. Sen suhteen nyt ei ole mitään sanomista, sillä silloin kun tämä ehtii luettavaksi ovat nämä iltamat kaikesta päättäen olleet ja menneet. Mutta niille jotka syystä tai toisesta eivät voineet saapua tähän tilaisuuteen pyydetään huomauttamaan, että tämän vahingon voi vielä korvata saapumalla Fort Williamin pirtille lauantai-iltana jouluk. 15 p. Siellä tullaan silloin esittämään suunnilleen sama ohjelma kun Arthurissakin torstai-iltana.

Tapaturmainen kuolema

James McGee 25 vuotias sähkömonttöörin apulainen joutui tapaturmaisen kuoleman uhriksi t.k. 8 päivän aamuna täällä sijaitsevalla vehnänmyyntirenkaan elevaattorilla No 6, putoamalla päälleen noin 30 jalkaa alempana olevaan sementtilattiaan. Tapausta ei ollut kukaan näkemässä, mutta hänen arvellaan työskennelleen katossa olevan voimansiirtopyörän kanssa ja jotenkin sieltä horjahtaneen alas. Juuri tällä kohdalla on lattiassa reikä, joten hän joutui putoamaan kaksi kerrosta. Työtoverinsa tapasivat hänet jonkun ajan kuluttua makaavan verissään pääluu sisäänmurtuneena ja kutsuivat paikalle lääkärin, mutta jo ennen lääkärin saapumista hän heitti henkensä.

Sananrieskaa

on meillä arthurilaisilla viimeaikoina ollut tarjolla havallista enemmän. Ensin kävi täällä toveri Halonen ja muita osuustoimintamiehiä selostamassa meille osuustoiminnan merkitystä ja käytännöllisiä toimenpiteitä sen edistämiseksi. Toveri Neil meille myöskin jutusteli jo kerran, ja tulee meillä vielä olemaan tilaisuus kuulla häntä t.k. 16 p. ensi sunnuntaiiltana. Toveri Wm. Moriarty myöskin seisahtui täällä matkallaan itään ja tov. Jack MacDonald on matkalla tänne. Hänelle on järjestetty puhetilaisuus Fort Williamin auditoriumiin t.k. 13 päivän illaksi. Kylvömiehiä ei täältä siis ole viime aikoina puuttunut, kunhan siemen vaan ottaisi itääkseen eikä lankealsi tien oheen.

Enemmän kuin koskaan ennen

Tänne järvien päähän on tänä vuonna tullut ja täältä lähetetty ulos enemmän viljaa kuin koskaan ennen. Tämän vuoden 11:sta ensimäisenä kuukautena on tänne saapunut erilaisia viljalajeja yhteensä 362,841,-945 bushelia ja samalla aikaa lähetettiin ulos 368,676,311 bushelia. Tämä on lähes 40,000,000 bushelia enemmän kuin paras tähän astisista koko vuoden saavutuksista.

Joka tietää

jättäneensä tai unohtaneensa kintaansa Vapauden täkäläiseen konttoriin, tekisi hyvin jos kävisi noutamassa ne pois. — S.

Montrealin uutisia

VAPAUDEN MONTREALIN KONTTORINHOITAJAN VAIHDOS

Kuten jo aikaisemmin on ilmoitettu, lähti täkäläisen Vapauden konttorinhoitaja Ruotsin-Amerikan linjan jouluhuvimatkan johtajaksi Suomeen. Komea oli kulkue, kun viime tiistaina t.k. 3 päivän aamulla marssi Jussi lähes kahdensadän miehen kanssa asemalle, siihen saattojoukko lisättynä. Vaikka Jussi lähtikin, niin saimme toisen Jussin sijaan, joten kauppa käy entistä latuaan. Pistäytykäpä ennen joulua katsomassa joululahjaksi sopivia tavaroita. Ja niitähän onkin paljon ja hyviä saatavana, kuten kirjoja kaikenlaisia, kyniä, gramofoneja ja levyjä y.m y.m.

SUOMALAISEN JÄRJESTÖN OSASTON KOKOUS

oli sunnuntaina t.k. 9 p:nä, jossa keskusteltiin osaston sisäisistä asioista, sekä asetettiin puheenjohtaja- ja johtokunnan jäsenehdokkaat ensi toimintavuodeksi. Osaston vuosikokous päätettiin pitää tammik. 20 p:nä klo 2 ip. johon mennessä kaikkien toimikuntien on saatava tilinsä tarkastettuna esitettäväksi johtokunnalle.

C. TYÖV. PUOLUSTUSLIITON

Montrealin suomal. osaston kokous oli samana päivänä. Toimikunnan raportista kävi ilmi, että Suomen poliittisten vankien joulupakettien ostoa varten oli lähetetty Smk. 1,200, ja C. T. Puolustusliitolle 12 dollaria. Osaston jäseniä otti osaa kokoukseen vaan pieni osa. Olisi enemmän ruvettava seuraamaan ja toimimaan puolustusliiton hyväksi, sillä yhä useammat ja useammat työväenluokan esitaistelijat joutuvat porvariston vihan kohteeksi ja heitä olisi velvollisuutemme tukea.

TULEVIA HUVEJA

Ensi lauantaina t.k. 15 pnä on suuret balloon tanssit ja seuraavana lauantaina t.k. 22 p:nä suuret naamiotanssit Stanley-haalilla. Joulujuhlan järjestävät yhteisesti Montrealin suomalaiset työv. järjestöt sunnuntaina t.k. 23 p:nä. Pitäkää kaikki nämä mielessänne.

VAPAUDEN LEVITYSRYNTÄYS

on täydessä käynnissä. Puolueen jokainen jäsen on velvoitettu asiamieheksi. Kyllähän niitä pisteitä näkyy jo vähän olevankin, mutta voitto sarjassamme ei ole ollenkaan vielä taattu, joten loppukiri olisi otettava oikein suurrynnistyksellä. — A. H.

Valkosuomalainen propaganda Yhdysvalloissa

"Toveri" kirjottaa:

Kun valkoinen Suomi alkoi tästä maasta hankkia itselleen lainoja sen jälkeen kuin se oli "länsimaisen sivistyksen vartioasemansa" laskenut Suomen työväenluokan parhaitten poikain ja tyttärien ruumiskasoille, heräsi välittäväin laitosten keskuudessa tässä maassa kysymys tuon lainahomman reklameerauksesta.

Mikä järjestö oli voimakkain julkisen elämän keskus tämän maan suomalaisten työläisjoukkojen keskuudessa?

Suomalainen Työväenjärjestö. Sen puolueen siis oli käännyttävä.

Ja niinpä tapahtui, kertoo Järjestömme sen aikainen sihteeri, että parin kolmen viikon ajalla pistäytyi Järjestön keskusvirastossa Chicagossa puolen tusinaa rahalaitoksen edustajaa kohteliaasti esittämässä valkoisen Suomen lainareklameerausta Järjestön keskuksen kautta suoritettavaksi. "Olemme saaneet selville", selittivät nämä herrat, "että teidän järjestömme on ainca merkityksellinen ja vaikutusvaltainen Amerikan suomalaisen keskuudessa. Jotta tämä lainahomma saadaan asianmukaisesti menemään, tarvitsemme sellaisen järjestön apua kuin on teidän järjestönne." Näin puhuivat herrat. Ja sitte ne vielä jatkoivat: "Tämä laina käytetään vain yleisten tuotantolaitoksien kehittämiseen — ei muuhun".

Järjestön sihteeri murahti: "Me kyllä tiedämme, mihin tarkotukseen se käytetään. Totta kyllä on, että meidän järjestömme on vaikutusvaltaisin, mutta me emme rupea Suomen lahtareitten asiamiehiksi."

Herrat kumarsivat: "Se on valitettava asia". Ja poistuivat.

Suomalainen Työväenjärjestö keskuksineen edusti silloin, kuten nytkin, Amerikan suomalaisten työläisten ja työtätekevien farmareitten joukkojen käsitystä.

Suomen herrat ajattelevat nyt, että tässä suhteessa on muutos saatava aikaan. On koettava Amerikan suomalaisten selvä proletaarinen luokkatunto saada himmennetyksi.

"Puolueettomuus" — siinä tunnussana.

Aletaan saarnata Amerikan suomalaisten keskuudessa "puolueettomuuden" oppia. Luokkien välisen taistelun yläpuolella — tai ulkopuolella — on olemassa "puolueettomuuden" pyhä alue.

Ja niinpä pikkuporvarillisista aineksista muodostuu Amerikan suomalaisten keskuuteen tämän työn suorittajia. Ne tunkeutuvat työläisaineksista muodostuneihin joukkojärjestöihin — avustusyhdistyksiin, veljeysseuroihin ja muihin sellaisiin. Järjestetyllä toiminnallaan ne siellä alkavat tätä työläisten luokkatuntoa hämäävää oppiaan saarnata ja toimia sen mukaan. Ja — kuten nyt näkyy — valkoisen Suomen hallitus pitää nyörejä.

Tämä puolueettomuushomma aletaan ensin puskemalla tässä maassa valkoisen Suomen taitellijoita — koska nyt kerran "taide on puolueetonta". Mutta ei tämäkään yksin riitä. Nämä ainekset ajattelevat muodostaa pysyviä "puolueettomuuselimiä" tähän maahan niiden seurojen yhteyteen, johon ne ovat tunkeutuneet ja muuttaa niiden alkuperäistä tarkotusta siten, että niistä tulee kilpailevia järjestöjä Suomalaiselle Työväenjärjestölle. Perustetaan "puolueettomia" näytelmä- ja huviseuroja. Siirrytään nuorison yhteiskunnallisen kasvatuksen alalle. Näin toivotaan voitavan murtaa tämän maan työläisten luokkatuntoa ja auttaa valkoisen Suomen propagandaa.

Ja Raivaaja, Industrialisti ja niiden ympärillä ja kontrollissa olevat laitokset rientävät auttamaan näitä valkoisten pikkuryhmiä ulkoa päin, puhaltaen samaan hilleen.

Tämän maan suomalaisten työläisten on pidettävä silmänsä auki tähän hommaan nähden.

TYÖVÄEN URHEILU

Nyrkkeily teoriassa ja käytännössä

Kirj. V. L—i.

III

Kunnon nyrkkeilijä jokapäiväisessä elämässään

Seuraamme nyrkkeilijää kotimatkalla työväentalolla vietetystä valistustilaisuudesta. Jonkun matkaa hänen edellään kulkee samasta tilaisuudesta palaava työläisneitonen. Hiljaisella sivukadulla huomaa hän parin herrashuliganin siivottomin puhein lyöttäytyvän neitosen seuraan. Tämän yrittäessä kaikin tavoin päästä eroon vainoojistaan, käyvät nämä häpeällistä väkivaltaa tehden häneen käsiksi. Samassa on nyrkkeilijä paikalla. Päättävästi hän asettuu heidän eteensä ja kehoittaa käyttäytymään säädyllisemmin. "Tällaisia kohtaan me käyttäydymme miten meitä huvittaa", vastaavat herrat röyhkeästi, "mutta sinulle me opetamme säädyllisyyttä", hyökäten samassa nyrkkeilijän kimppuun. Silloin paukahtaa vasen ja oikea — ja herrat makaavat pitkänään kadulla....

— — —

Työläisvanhuksen on pysäyttänyt kolme humalaista nuorta roikaletta. He vaativat vanhuksen tarjoamaan heille tupakkaa, ja kun tämä vakuuttaa ei voivansa sitä heille tarjota, lyövät nämä vanhuksen katuun ja potkivat kasvoihin. Kohtauksen todistajaksi joutuu nyrkkeilijämme. Tuulispäänä hän rientää paikalle ja antaa jokaiselle päätähuimaavan opetuksen lurjusmaisesta käyttäytymisestään. Miesten kömpiessä jaloilleen nuhtelee nyrkkeilijä heitä ankarin sanoin, selittäen kuinka alhaista on kolmen käydä yhden heikon vanhuksen kimppun ja kuinka sanoin kuvaamattoman halpamaista on käydä maassamakaavaa potkimaan. "Teidänlaisenne ovat häpeäksi koko työväenluokalle", lopettaa hän läksytyksensä. Häpeissään kirveltävin kulmin jäävät miehet miettimään saamaansa opetusta, nyrkkeilijän poistuessa vanhusta taluttaen....

— — —

Useat nyrkkeilijän aikaisemmista tovereista eivät hänen lukuisista kehoituksistaan huolimatta ole tahtoneet liittyä nyrkkeilyseuraan enempää kuin muuhunkaan työväen joukkotoimintaan. Heidän kehityksensä on kulkeutunut vahingolliseen suuntaan. Heidän parhaimpia harrastuksiaan ovat nurkkatanssit, korttipeli ja juopuneina räyhääminen. Nyrkkeilijä on alkanut karttaa heidän seuraansa, sillä hän ei voi sietää heidän elämäntapojaan. Nämä taasen eivät voi sietää sellaisia, jotka eivät ryve rapakossa, kuten hekin. Tästä syntyy ristiriitaa. — Joutuessaan erään kerran sattumalta tällaisten entisten toveriensa pariin, osoittavat nämä selvän vihamielisyytensä häntä kohtaan. He sanovat ottavansa nyrkkeilijän jälleen toveruuteensa, jos tämä suostuu ottamaan osaa heidän juominkiinsa ja kustantaa juotavat. Nyrkkeilijän päättävästi kieltäytyessä ja ystävällisesti vakuuttaessa, että hänen terveytensä ei kaipaa väkijuomia, tarttuu eräs heistä puukkoon kohottaen kätensä raivokkaaseen iskuun. Puukko viiltää tyhjää ilmaa, sillä nyrkkeilijä hypähtää notkeasti sivulle, ja samassa silmänräpäyksessä jysähtää tulinen ja säälimätön nyrkinisku puukkoon tarttuneen leukaan lennättäen hänet kaaressa permantoon. — "Vain tylsäjärkinen, matalamielinen pelkuri tarttuu puukkoon", lausuu nyrkkeilijä poistuessaan seurasta....

(Jatk).

PIETARI-PAAVALIN LINNA — KÄRSIMYSTEN MUISTOMERKKI

Pietari-Paavalin linna, tuo yksi itsevaltaisen Venäjän voittoisien sotien symbooleista, on kuuluisin vanhemman ajan kidustuslaitoksista. Jo yksin nimi: Pietari-Paavali, herätti kammoa Venäjän kansan keskuudessa. "Nevan kaunotar", niinkuin sitä eräs kirjailija nimittää, oli muutettu "Venäjän vallankumouksen Golgataksi" Pietari I hallituskauden lopulla kirjoitti Berholts: "Linnoitus on aikansa mukainen Parisin Bastilje". Bastilje on tunnettu sorron ja kärsimysten symbooli. Sellaisena esiintyy myöskin Pietari-Paavalin linna ja senvuoksi siihen kannattaa tutustua, voidakseen helpommin käsittää venäläisten vallankumouksellisten mittaamattomia kärsimyksiä ja loppumatonta tahdon lujuutta.

Linnoituksen rakentaminen

Jo livana Julma hallituskaudellaan (1553—1583) asetti päämääräkseen Nevan vesistön puhdistamisen ruotsalaisista vallanpitäjistä, jotka olivat jo kauan aikaa käyneet kauppaa Venäjän kanssa ja ryöstelleet nykyisen Venäjän yhteyteen kuuluvia pohjoisia alueita. Ruotsalaiset olivat rakentaneet XIII vuosisadalla Nevan suulle, Smolnan seuduille, Landskrona nimisen linnoituksen joka myöhemmin rakennettiin uudelleen ja nimitettiin: Nientsants. Linnoitus oli aikansa parhaita ja pidettiin voittamattomana. Pietari I valloitti linnoituksen toukokuun alussa v. 1703. "Akkuna Länteen" tuli avatuksi, joka oli Venäjän valtiollisen ja taloudellisen kehityksen ehto.

Suuri Pohjan sota (v.v. 1700—1721) päättyi Venäjän voitolla ja Venäjä pääsi Itämeren herraksi, mikä merkitsi kauppakapitalismin kukoistuskauden alkamista Venäjällä.

Venäjän armeijan voitto antoi Pietari I mahdollisuuden ryhtyä rakentamaan Nevan suulle linnoitusta, jonka vertaista ei siihen aikaan pohjoisien vesiteiden rantamilla ollut. Linnoituksen paikaksi määräsi hän pienen Jänissaaren. Rakennustyöt sanotaan aletun toukokuun 16 p. v. 1703 Pietarin ollessa henkilökohtaisesti mukana. Linnoituksen oli määrä valmistua saman vuoden syksyllä. Työhön määrättiin saapumaan kaikki lähiseudun talonpojat, mutta mainitaan historiassa, että työvoimaa kuljetettiin aina Ukrainasta asti. Työstä ei maksettu palkkaa. Työvälineet oli talonpoikain tuotava mukanaan. Hallitus lupasi varustaa rakennustöissä työskentelevät talonpojat elintarpeilla, mutta ainoa mitä voitiin antaa, oli musta leipä ja sitäkin varsin pienet määrät.

Koko Nevan alajuoksun lähiseudut olivat asumattomia soita ja epäterveellisiä rämeikköjä. Rakennustöissä työskenteleväin tuli viettää yönsä ulkoilmassa, asuinrakennuksia ei ollut. Raskas työ, nälkä ja kulkutaudit tappoivat joka päivä satoja työläisiä, joiden ruumiit kannettiin avonaisiin hautoihin, joista maa oli kuljetettu linnoituksen valleiksi. Kuvatessaan niitä kärsimyksiä, joita talonpojat (pääasiassa Inkerin suomalaisia) saivat kestää kirjoittaa eräs historioitsija, että "Pietari-Paavalin linna on talonpoikain luille rakennettu". Ja että asia kuvannollisesti sanottuna niin onkin, todistavat ne luukasat joita muutama vuosikymmen takaperin löydettiin useita metrejä paksuina kerroksina "Sitnoi" rintkan korjaustöitä tehtäessä.

Linnoitus valmistui syksyllä 1703 ei sellaisena kuin me sen nyt näemme, mutta aikansa sotateknikkaa vastaavana. Ruotsalaisten kulkutie tuli suljetuksi, mutta se maksoi talonpojille mittaamattoman määrän kärsimyksiä ja uhreja joista ei ole kukaan numeroita aikakirjoihin kirjoittanut.

Linnoituksen nykyinen ulkomuoto

Jokainen ohikulkija lienee kiinnittänyt huomiotaan linnoituksen ulkomuotoon ja ennenkaikkea kirkon korkeaan piikkiin, joka eroaa ulkonäkönsä puolesta tavallisista venäläisistä kirkoista. Kirkon ulkoasu esittää länsimaisen rakennustaiteen mahtavuutta ja Pietari I, jota historiassa kutsutaan Pietari Suureksi, pyrkimystä osoittaa Venäjän valtakunnan suuruutta. Vaikka kirkko ei olekaan meidän aikamme suurimpia rakennuksia, on se ollut aikansa mahtavuus venäläisissä oloissa parisataa vuotta sitten. Kirkko on rakennettu saksalaisten insinöörien johdolla, sen korkeus on 121 m. 40 cm. eli 57 syltä. (Iisakin kirkon korkeus 47 ja puoli syltä). Rakennukseen on käytetty paljon rautaa ja kuparia. Esim. tornin päällystykseen on käytetty 11,-944 kg. kuparipeltiä. Kirkko oli määrätty Pietari Suuren ukaasilla keisarien ja heidän perheidensä hautakammioksi. Se valmistui v. 1731. V. 1756 kesällä ukonilma kaatoi tornin, mutta rakennettiin se uudelleen ja on tälläkin kertaa aivan alkuperäisen näköinen.

Linnoituksen alkuperäisten maavallien ympärille muurattiin XVIII vuosisadan puolivälissä tiiliseinät. Maa kuljetettiin pois ja seinien väliin saatiin suuret sotilaskasarmit ja laajennetut vankilarakennukset. Suuren Nevan puoleinen fasaadi rakennettiin Katarina II aikana uudestaan harmaasta graniitista.

Rahapaja, jossa metallirahaa valmistetaan, on linnoituksen kirkon vastapäätä. Se valmistui v. 1736. Kirkon ja rahapajan välillä näemme pienen paviljongin, jossa säilytetään Pietarin itsensä rakentamaa venettä, "Venäjän laivaston esi-isää", jolla Pietari Suuri ensikerran purjehti Suomen lahdella. Suuren Nevan puoleisella vallilla on tykki, joka vuodesta 1732 on ilmoittanut kaupungin asukkaille joka päivä kello 12.

Linnoitus vankilaksi

Etuvarustuksia, jotka palvelivat varsinaisina vankilahuoneustoina, oli kolme: Kronverskin kadun puolella Jöhanan, Vasilostrovin puolella Aleksejevskin ja Nevan puolella Nevskin etulinnake, joka viimevuosisadan 60 luvulla rakennettiin uudestaan ja nimitettiin Trubetskoin linnakkeeksi. Viimemainittu on säilynyt meidän päiviimme ja näemme sen sellaisena kuin se oli ennen vallankumousta. Siellä säilytettiin muutamia kuukausia Pietarin ensimäisen Työläisneuvoston jäseniä ennen Siperiaan lähettämistä. Vuosina 1905—17 säilytettiin siellä lukuisia vallankumouksellisia työläisiä, mutta siitä kuinka heitä kohdeltiin puuttuu yksityiskohtaisia tietoja. Pietari Suuren aikaisista vankilakopeista ei ole säilynyt ainoatakaan, ei myöskään ole olemassa kirjoitettuja muistiinpanoja sen ajan vangittujen kohtelusta.

Linnoitus ei joutunut koskaan ottamaan osaa taisteluihin ja nälnollen sen sotilaallinen kestävyys jäi tuntemattomaksi, mutta sitä tunnetummaksi se tuli poliittisena vankilana. Ensimäisinä vankeina olivat ruotsalaiset upseerit. Siellä sortui myöskin Pietari Suuren poika Aleksei, silloinen perintöruhtinas, joka ei saanut isältään armoa jonkun rikoksensa vuoksi.

(Jatk).

Suurimerkityksellinen keksintö teräksen valmistuksessa

Minneapolis, Minn., — Minneapolis Journal julkasee kertomuksen, missä sanotaan Miss Cora Helen Websterin tehneen suurimerkityksellisen keksinnön teräksen valmistusprosessissa. Keksinnön sanotaan merkitsevän alaarvoisemman rautamalmin käyttämismahdollisuuksia, joten varsinkin Minnesotalle sen tuottama hyöty tulee olemaan suuri. Keksinnön on jo ostanut Betlehem teräskorporatsioni. Kehitettynä keksintö kaiken todennäköisyyden mukaan tulee ratkaisemaan probleemin, jota ekspertit ovat koettaneet ratkaista vuosikymmeniä s.o. miten alemman luokan rautamalmi voitaisiin tuottavasti käyttää teräksen valmistukseen.

Tehtyjen arvioiden mukaan alemman luokan rautamalmin muuttamismahdollisuus teräkseksi merkitsisi biljoonan dollarin teollisuutta Minnesotan valtiolle. Pohjois-Minnesotassa on suuret varastot sellaista rautamalmia, jota ei ennen ole kannattanut kaivaa, mutta jos kysymys on nyt ratkaistu, niin tullaan se käyttämään.

Miss Webster on yksi niistä harvoista naisista, joka on suorittanut kemikaali-insinöörin tutkinnon Minnesotan yliopistossa. Hän on kemisti ja metallurgisti (oppi metallin valmistustavoista), suorittaen tutkintonsa v. 1923.

Noin kolmen vuoden ajan hän on kokeillut rautamalmin kanssa, uskoen ensin voivansa tehdä siitä kultaa kerrotaan Journalin kertomuksessa. Kokeiluissa kuitenkin tapahtui jotakin odottamatonta. Hän oli keksinyt avoimen uudelle teräksen valmistustavalle alemman luokan rautamalmista. Sen jälkeen hän on tehnyt kokeiluja laboratorioissa täällä ja muualla ja lopullisesti tullut varmuuteen uuden keksintönsä käytännöllisyydestä.

Hän esitti keksintönsä Betlehem teräskorporotsionin virkailijoille, jotka tullessaan varmuuteen keksinnön hyödyllisyydestä, ostivat sen keksijältä. Pääproblemina sanotaan nyt olevan sulatusuunin valmistamisessa, jossa prosessi voidaan toimittaa, se kun vaatii 1,000 astetta enemmän kuumuutta kuin mitä entiset sulatusuunit kestävät.

Kokeiluissa Miss Websterin keksinnön perusteella eksperttien lausunnon mukaan voidaan alemman luokan rautamalmista valmistaa lujempaa, sitkeämpää ja kevyempää terästä verrattain huokeilla kustannuksilla, ehkäpä halvemmalla kuin nykyisin valmistetaan terästä korkeamman luokan rautamalmista.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menettelen tuemme omaa liikettämme sekä antamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadan varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, kääntöjä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39 60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.
LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Vapaudelle ottava rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
816 Bay Street,
Port Arthur. Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
357 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

TYÖN JOULU

Vapauden kirjakauppaan on saapunut Työn Joulua 1928. Julkaisu on kerrassaan monipuolinen niin tekstinsä, kuvituksensa kuin ulkoasunsakin puolesta. Kun saimme sitä liika paljon myymme sen alennetulla hinnalla. 60 senttiä kpl. Tilatkaa nopeasti.

Box 69 VAPAUS Sudbury Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena 4:kaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

PORT ARTHUR, ONT.

HIEROJA, SAIRASVOIMISTELIJA Mrs. Laina Kolhi, 222 Wolseley St., Port Arthur, puhelin 2826.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Missä nykyisin on asiakkaani **Mrs. Maria Suotaila.** Asunut ennen 1316 St. Antoine St., Montreal, Que. Olkaappa hyvä ja antakaa nykyinen osoitteenne minulle. (277

Kunnar Fageroos,
1387 St. Antoine St., Montreal, Que.

Kokousilmoitus

The Finnish Societyn

Vuosikokous

pidetään tammikuun 13 p:nä 1929, kello 2 jälkeen puolenpäivän, CLINTON HAALILLA, 2605 Pender St E., jossa käsitellään säännöissä määrätyt vuosikokoukselle kuuluvat asiat.

Vancouver, B. C., joulukuun 6 p:nä 1928. (14-17

Johtokunta.

MYYTÄVÄNÄ

hyvä valkoinen 6-rivinen selloihaitari hyvässä kunnossa. 120 passoa, 108 näppäintä. Huokea hinta. Lähempiä tietoja kirjottamalla:

Rikhard Kulmala,
Box 625
So. Porcupine, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Sudbury

TUL:N LIITTOTOIMIKUNNAN KOKOUS

TUL:n liittotoimikunnan kokous pidetään t.k. 16 pnä, sunnuntaina, Sudburyn Liberty-haalilla. Kokous alkaa kello 1 päivällä. Jokaisen liittotoimikunnan jäsenen olisi saavuttava kokoukseen ajallaan

VIIME SUNNUNTAINA

pidetyssä S. j. osaston no. 16:sta kokouksessa valittiin järjestysvaliokuntaan ensi puolivuosikaudelle seuraavat henkilöt: Gylden, L. Laine, Suutarinen, R. Toivonen, A. Tonttila, N. Nurmi, Jack Oja, E. Sankala, Vili Lehto, Oscar Kuula, M. Valkeapää, Muuriaisniemi ja H. Kauhanen.

Edellämainitut henkilöt saapukoot kokoukseen Liberty-haalille tänään perjantaina t.k. 14 pnä klo puoli 8 illalla.

Kokouksessa laaditaan sääntöluonnos valiokunnalle, vuoroitusjärjestelmä y.m. esille tulevia asioita. Siis jokainen muistaa saapua ajallaan.

Kokoonkutsuja

TÄYTTÄKÄÄ LIBERTY-HAALI ENSI SUNNUNTAINA!

Täten ilmoitamme, että sunnuntai iltana on täällä Liberty-haalilla huomattava illanvietto, johon jokaisen suomalaisen työläisen ja puoluejäsenen on saavuttava.

Canadan kommunistipuolueen sihteeri toveri Jack MacDonald tulee puhumaan omien matkahavaintojensa perusteella todellisesta tilanteesta Neuvostoliitossa.

Tämän lisäksi puhuu kommunistisen nuorisoliiton organiseeraaja, toveritar Mary Gilbert. Hän on Timminsissä äskettäin vangitun, Sudburyssakin tunnetun ammatillisen organiseeraajan puoliso.

Jo näiden huomiota herättävien puheiden takia olisi sudburylaisten lee ohjelmassa olemaan arvokasta riennettävä haalille. Mutta lisäksi tuosittoa omalta suomalaiselta jouhiorkesteriltamme sekä ukrainilaiselta mandoliiniorkesterilta. Tilaisuus alkaa kello 8 ip. Pääsy vapaa kaikille.

YLEISIÄ UUTISIA

Luokkatuomioita mätkitty Ranskan kommunisteille

Ranskan porvaristo ei siedä puhuttavan sodan vaarasta

NEW YORK. — Ranskassa kommunisteille äskettäin annetuista tuomioista on Daily Worker saanut seuraavat tiedot:

Jaques Doriot haastettiin oikeuteen toiminnastaan Kiinassa ja "Avant-Garde'ssa" julkaisemansa artikkelin johdosta. Viimeksimainitussa hän kehoitti ranskalaisia sotilaita toverillliseen suhtautumiseen Kiinan sorrettua väestöä kohtaan. Doriot tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankilaan ja 3,000 frangin sakkoihin. Vetoomuksen alaisena on Doriotilla aikaisempi tuomio, vuosi vankilaa ja 1,000 frangin sakko.

Gabriel Peri, kommunistipuolueen lehden "Humaniten" toimittaja, kirjoitti artikkelin, jossa selvitettiin sodan vaaraa ja kehoitettiin sotilaita kieltäytymään olemasta imperialistien aseina Kiinan työläisiä ja talonpoikia vastaan. Peri tuomittiin vuodeksi vankilaan.

"Emancipatorin" toimittaja Caston Cornavin kirjoitti artikkelin imperialistien sotahankkeista Neuvostomaata vastaan. Hänet tuomittiin kuudeksi kuukaudeksi vankilaan.

Mustanmeren kapinan sankari Andre Marty tuomittiin avoimen kirjeen kirjoittamisesta marsalkka Föchille. Hänet tuomittiin syylliseksi, mutta Marty kieltäytyi hyväksymästä tuomiota, "jonka hallitsevaan luokkaan kuuluva tuomari oli langettanut". Tuomion suuruutta ei vielä ole määritelty, mutta Marty tuomittiin kieltäytymisestä 500 frangin sakkoon.

Toronton malliveistäjät vaativat lisää palkkaa

Noin 90 prosenttia alan työläisitä on paikkakunnalla järjestyneitä

TORONTO, jouluk. 13. — Toronton malliveistäjäin ammattiyhdistys, mihin kuuluu noin 90 prosenttia ammattialan työläisistä, on päättänyt äskettäin pitämässään kokouksessa vaatia palkkoja korotettavaksi ja työehtoja ja suhteita parannettavaksi.

Malliveistäjäin ammattikunta lienee ainoa metalliteollisuuden alalla, mikä on pysynyt vapaana koneiden lisääntyneen käytäntöön ottamisen johdosta aiheutuneesta työttömyydestä. Malliveistäjien sanotaan monessa tapauksessa saavan vähemmän palkkaa kuin rappaajain aputyöläisten. Kun viime aikoina on metalliteollisuudessa vallinnut nousukausi, niin ovat malliveistäjät päättäneet ottaa tilaisuudesta vaarin ja päättäneet vaatia työpalkkojen korottamista ja työsuhteiden parantamista. Vaatimusten yksityiskohdista ei ole vielä laskettu tietoja julkisuuteen.

Lewisin sakki pysyy vallassa

Lewis valittu vanhoillisen kaivosmiesten liiton presidentiksi toistamiseen suurten vaalipetosten avulla

INDIANAPOLIS, Ind., jouluk. 13. — John L. Lewis valittiin uudelleen Amerikan yhdistyneiden kaivosmiesten union presidentiksi union 4,000:ssa paikallisosastossa suoritetun äänestyksen kautta. Mainittu äänestys toimitetaan joka toinen vuosi. Lewisia vastaan ei kuulemma esiintynyt mitään vastustusta, johtuen siitä, että tämä kapitalistien kätyri ja hänen klikkinsä ovat onnistuneet masinoida kaiken vaikutusvallan itselleen

Phillip Murray, Pittsburghista, valittiin varapresidentiksi ja Thomas Kennedy, Hazletonista, Pa., sihteeri-rahastonhoitajaksi.

Lewisin petollisen politiikan johdosta on kaivosmiesten vanhan union joukkovoima kadonnut melkein olemattomiin, ja työläiset kautta linjan on Lewisin petosten kautta pakoitettu hyväksymään kaivosherrain sanelemia epäedullisia palkkasopimuksia. Tämän johdosta on suuri osa vanhan union osastoista eronnut uniosta ja perustaneet uuden kansallisen union.

Aikoi ostaa viranylennyksen rahalla

Poliisi lahjonnut viinapoliisin 900 dollarilla

TORONTO, jouluk. 13. — Eräs täkäläinen Timothy O'Driscoll niminen poliisi velkoo viinapoliisi Frank W. Johnsonilta 900 dollaria, minkä summan O'Driscoll väittää lainanneensa Johnsonille, kun viinapoliisi taasen väittää, että hän sai rahat lahjana siltä, että hänen piti valkuttaa siten, jotta O'Driscoll pääsisi ylenemään poliisilaitoksessa.

Kun konservatiivinen hallitus väittää puolueensa toimivan virkain jakelemisessa puolueettomasti ja ansioiden mukaan, niin osottaa tämä lahjomisjuttu virkojen kauppaamisen olevan, kuten yleensä väitetään, melko yleistä, jossa otetaan huomioon puoluepalvelukset, ystävyydet ja suoritetut maksut ynnä muut samanlaiset tekijät. Ja liberaalinenkaan puolue ei ole sen parempi, sillä moiset menettelytavat kuuluvat erottamattomana osana niiden puolustamaan kapitalistiseen järjestelmään.

Kokouskutsu

Täten kutsutaan kaikkia FINNISH BUILDING CO. LTD. osakkeenomistajia sääntömääräiseen vuosikokoukseen, joka tullaan koolle kutsumaan ja pitämään tiistaina tammik. 8 p. 1929 omalla talolla 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can., kello 8.15 ip.

Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään osakkeiden verottamisesta talon korjaukseen ja muista esille tulevista yhtiön asioista.

Alex Sipilä,
kirjuri.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2084. — Sudbury.

Toht. Jos. Teich
HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

100
JALKAA LAPAMATOJA
enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Näyttämät kiitokset sillä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Pirsl Kalle Miki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvalsta kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahaluun puute, vatsan täyteläisyys, oksentamisen tai talpumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkyvissä tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavia.
Puhelin Howard 4788.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Huonolle ruokahalulle ja ruuansulatukselle

Huonosta ruokahalusta ja ruuansulatuksesta on tavallisesti seurauksena kaikenlaisia tautoja, kuten kaasuinen vatsa tai suolisto, munuais- ja virtsarakko häiriöt, lihas ja jäsen kivut, umpitauti, päänkipu, pyörryttyskohtaukset, hermojen heikkous, unettomuus ja painon tai voiman menettäminen. Nuga-Tonen nauttimisesta on tavallisesti seurauksena yleensä parempi vointi. Ruokahalu paranee, suoliston toiminta saa terveellistä kiihdytystä ja ruuansulatus paranee, joka taasen lisää voimia kaikkiin elimiin.

Mr. Everett Smith, Gallatin, Mo., oli vatsataudin vaivaama. Hän sanoo: "Ruuansulatukseni oli niin huono että kaikki nauttimani ravinto sai aikaan kipuja. Olin kaasuisen vatsan ja umpitaudin vaivaama. Nyt olen paremmassa kunnossa kuin olen ollut moneen kuukauteen. Ruuansulatukseni on erinomainen, suolistoni toimii ja hermoni ovat vahvemmat. Kaikki tämä johtuu Nuga-Tonen nauttimisesta." Nuga-Tone on ihmeellinen terveyden ja voiman rakentaja joka on auttanut miljoonia ihmisiä, jos olette jonkin yllämainitun taudin vaivaama, älkää jättäkö Nuga-Tonea kokeilematta. Sitä on saatavana kaikkialla missä lääkkeitä yleensä myydään, tai välittäjänne voi hankkia sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Sulettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

—— VÄLITTÄÄ ——

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v.	$1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta	.50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk.	.25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta $6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk.	2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta	1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	.50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., 25 s. kpl., 1 vk.	2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk.	$1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu	1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk.	6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.	3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.	3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v.	6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, vuosik. $3.00; ½ v.	1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v.	$3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta	6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta	1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta	6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta vk. $4.00, ½ v.	$2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v.	1.50
KOMMUNISTI, Leningrad vuosik. $4.00, ½ vk.	2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa	1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik.	1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk.	1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk.	2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik.	4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk.	3.75
REVONTULET, Oulu vuosik.	3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik.	2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk.	3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ v.	3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa	3.75
PUNIKKI, piialehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk.	1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v.	1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.	1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa	1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik.	2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Hyvä joululahja

Usein on vaikeata valita sopivaa joululahjaa, sellaista joka olisi miellyttävä ja samalla arvokas, eikä silti liian kallis. Tällainen, kaikin puolin erinomainen joululahja on VAPAUS. Sitä voi tilata jokainen varojensa mukaan. Joka haluaa kalliimman lahjan tilaa vuosikerran. Henkilö, joka ei halua koko vuosikerran tilausta antaa, tilaa lyhemmäksi ajaksi. Tilauksen saaja on varmasti tällaiseen lahjaan tyytyväinen, sillä siten hänelle tulee koko vuoden ajan aina vaan uusi lahja, jokaisena viikon päivänä. Mikä olisikaan tämän edullisempi joululahja. Tilatkaa siis

Vapaus joululahjaksi

sellaisille tuttavillenne ja ystävillenne, joille ei ennestään Vapautta tule.

Tov.

Vapauden konttori,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Suomalainen Matkailijakoti ja Asioimisto

Siistiä huoneita sekä ruokaa saatavana päivittäin ja viikottain. — Tulkki ja asioimisto samassa paikassa.

ED. HELSBERG, 1316 St. Antoine St., Montreal, Que.

RUOKAA JA HUONEITA
TUKKA LYHENEE JA LEUKA SILENEE SAMASSA PAIKASSA
Emil Salonen
1309 ST. ANTOINE ST. (P) MONTREAL, QUE.

HUOM.!

10—25 pros. alennusmyynti tämän joulukuun ajan. Käyttäkää tilaisuutta ostaessanne joululahjoja. Varasto monipuolinen.

A. HEISKANEN
Box 1873 Sudbury, Ont.
Huom.! Henkilöt, jotka tekevät kauppoja asiamieheni J. Luoman kanssa saavat samat alennukset.

Suomen huopasaappaita!

Meille on saapunut juuri Suomesta hyvä varasto ja vallan kohtuullisiin hintoihin monenlaisia.

Huopasaappaita
Huopasyylinkiä
Huopakäsineitä

Huopaset ovat hyväksi tunnettua Koskenpään Huopatehdas OY:n valmistetta. Toimitamme postitse muuallekin.

KYRÖ-NELSON LIMITED
Port Arthur - - Ontario

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

LEMPI SAARINEN
83 5TH AVENUE TIMMINS, ONT.
Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P

Hammaslääkäri DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

ILMOTUS

Hyvät miehet, kaikki, jotka tiedätte olevanne allekirjoittaneelle asunto- ja ruokavelkaa, tehkää suoritus kahden viikon sisällä siitä päivästä kun tämä on lehdessä ensi kerran. Muussa tapauksessa tulen julkaisemaan nimenne ja jättämään asian viranomaisille. (277

E. Hj. Länsi,
Box 69, Sudbury, Ont.

Hj. Westmanin
ARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
75 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokratsen.
Toverillinen kohtelu.
Mrs. Ester Kujala.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana,
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Heikkilän sisarusten Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP